

İrtikâp, rüşvet, zimmet, ihtilâs ve diğer bazı cürümlerle maznun olan eşhası askariye muhakemesi usulü hakkında 1/557 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Maliye ve Adliye Encümenleri mazbataları

T. C.

BAŞVEKÂLET

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/4656

25 - XI - 1929

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

İrtikâp, rüşvet, ihtilâs ve zimmet gerek doğrudan doğruya ve gerek vazifei memuriyetini sui istimal ederek kaçakçılık ve resmen vukubulan müzayede ve münakasalara ve alım satıma fesat karıştırmak ve Devletin hariciyesine ait mahrem evrakın veya şifrelerin ifşasından veya ifşasına sebebiyet vermekten veya bu cürümlere iştiraktan maznun olan eşhası askeriyenin muhakemesi usulü hakkında Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 18-12-1929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun esbabı mucibe lâyihası mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim .

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

İrtikâp, rüşvet, zimmet, İhtilâs ve diğer bazı cürümlerin muhakeme usullerine dair Adliy Vekâleti Celilesi tarafından tanzim olunan kanun lâyihası kükümlerinin askerî şahıslar hakkında da tatbikının temini için askerlik Adliye teşkilatına ve muhakeme usullerine nazaran diğer bir kanun lâyihası yapılması zarurî görülmüş ve aynı esaslar ve hükümleri ihtiva eden ve sade askerlere dair olan bu kanun bu maksatla tanzim ve takdim kılınmıştır.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 81

Esas № 1/557

16 - I - 1930

Yüksek Reisliğe

Baş vekâleti Celilenin 25 kânunuevvel 1929 tarihli 6/4656/2 numaralı tezkere-sile encümenimize havale burulan İrtikâp, Rüşvet , İhtilâs ve saireden maznun

eshası askeriyenin muhakemesi usulü hakkındaki kanun lâyihası » ve esbabı mucibe mazbatası tetkik ve müzakere olundu ve konuşuldu.

Hükümetçe görülen lüzum üzerineb ütün Devlet memurları için böyle bir kanun lâyihası tanzim ve Heyeti Celileden Adliye Encümenine tevdi buyrulduğu cihetle Ordu içinde aynı esas dahilinde bir kanun lâyihası tanzimilâzım ve faideli olacağı tabii görülmüş ve Millî Müdafaa Vekâletinin bu baptaki esbabı mucibe mazbatası ve kanun lâyihası esas itibarile Encümenimizce de kabul edilmiştir.

Ancak lâyihaanın pek uzun olan ismi muhtasar bir hale konulduğu gibi maddelerinde de, gerek ihtisar için ve gerek ibareye daha ziyade vuzuh vermek üzere bazı tadiller yapıldı. Meselâ 6 ıncı maddedeki bir senelik maaşlarının yarısından fazla borca girmeyecekleri gibi iş sahiplerinden istikrazda dahi bulunamazlar hükmünün şumulünü tespit için; vazife ve memuriyetlerle alâkası olan .. ibaresinin ilâvesi ve maiyetlerinde bulunanlardan istikrazda bulunamayacakları tespit edilmiştir.

Bunun gibi üçüncü maddedeki İrtipâp ve ya Rüşvet maznunlarla şerik olanlar bütün servetlerini ve yaşayış tarzlarını (hükümde kâfi derecede sarih görülmediğinden gerek kendilerinin ve gerek karılarının kaydının ilâvesine ve işbu lâyihaanın mühim bir temeli olan (beyanname vermek) meselesini daha ziyade temin vetakviye etmek üzere, bilâistisna her askerî şahsın kendisinin ve karısının servetinin daha evvel bir beyanname ile mafevkine bildirmesi mecburiyetini kanunî bir şekle koymağa ve binaenaleyh 912 numaralı (Ordu Bahriye ve jandarma Zabitan ve memnri hakkında) hanuna zeylolarak ayrıca bir kanun lâyihasının teklifine karar verildiği arz olunur efendim.

M. M. E. Reis	M. Mu,	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Celibereket	İstanbul	Bitlis	Tokat	Erzincan	Diyaribekir
Naci	Ihsan	Madde3 sonundaki 6 ay müddete muhalifim M. Nami	B. Lûtfi	A. Samih	Kâzım

Âaz
Afiyonkarahisar
Kâzım

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ad. Encümeni
Karar № 53
Esas № 11557

24 - V - 1930

Yüksek Reisliğe

İrtikâp ve sair bazı cürümlerden dolayı askerî şahıslar hakkında takibat ve muhakeme usulüne dair kanun lâyihasile 912 numaralı ordu, bahriye ve jandarma zabitan ve memurini hakkındaki kanuna müzeyyel kanun lâyihası hakkında Adliye Encümeni tarafından 70 numaralı mazbata ile Heyeti Umumiyeye arzedilen tadı-

lâtın müzakeresi sırasında aynı mevât hakkında mülkiye memurları için tanzim olunan lâyihanın ahiren aldığı şekil ile tenazır ve insicamını temin zımmında sebk eden talep üzerine encümenimize iade buyruldu.

Mezkûr lâyihalar hakkında yeniden encümenince icra edilen tetkik ve müzakere neticesinde takip ve muhakeme usulüne mütedair olan lâyihanın Meclisi Âliye arz edilen askerî muhakeme usulü kanun lâyihasının münasebettar olan 124 ve 130 uncu maddelerine birer fıkra ilâvesi suretile maksadın temin edileceği teemmül edilmiş ve olveçhile Heyeti Umumiyeğe arz edilen teklifte tasvip ve kabul buyrulmuş olmakla artık bu lâyihanın müstakil bir kanun olarak kabulüne mahal kalmamıştır.

Diğer lâyiha da memurin kanununa zeyledilen ve Heyeti Umumiyeğe kabul buyrulan şekil ile ahenktar olacak surette bu kere tadilât icra kılınmıştır.

Encümenince ittifakla kararlaştırılan bu husus Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Adliye En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Manisa	Kocaeli	Yozgat	Antalya	Erzincan	Ankara
	<i>Selâhattin</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Ahmet Saki</i>	<i>Abdülhak</i>	<i>İhsan</i>
Âza	Âza	Âza	Âza		
Konya	Balikesir	Kayseri	Konya	Kocaeli	
<i>Refik</i>	<i>Sadık</i>	<i>Reşit</i>	<i>T. Fikret</i>	<i>Rağıp</i>	

Hükümetin teklifi

İrtikâp, rüşvet, ihtilâs ve zimmet, gerek doğrudan doğruya memuriyetini sui istimal ederek kaçakçılık ve resmen vukubulan müzayede ve münakasalara ve alım satıma fesat karıştırmak ve Devletin hariciyesine ait mahrem evrakın veya şifrelerin ifşasından veya ifşasına sebebiyet vermekten veya bu cürümlere iştirakten maznun olan eşhası askeriyenin muhakemesi usulü hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — İrtikâptan, rüşvet alıp vermekten, ihtilâs ve zimmete para geçirmekten, gerek doğrudan doğruya ve gerek yazifei memuriyetini sui istimal suretile kaçakçılıktan ve resmen vuku bulan müzayede ve münakasa ve alım satıma fesat karıştırmak ve devletin hariciyesine ait mahrem evrakı veya şifreleri ifşa veya ifşaya sebebiyet vermekten ve bu cürümlere iştirakten maznun askerî eşhas hakkında müfettişler muhakkıklar tahkikat neticesinde kâfi deliller elde ettiklerinde işi kolordu kumandanlarına ve daha yüksek makamata ihbar ve evrakını tevdi ederler. Kolordu kumandanları ve daha yüksek makamlar, maznunu sorguya çağırmaksızın hazırlık tahkikatı yaptıktan aonra bu tahkikat hukuku amme davasının açılmasını kâfi göstermeğe kâfi ise ilk tahkikatın açılmasını, salâhiyet hükümlerine tevfi kan ya emir veya salâhiyetli amiri adliye havale eder.

MADDE 2 — Bu cürümlerden dolayı yakalanan askerî şahıslar hakkında hukuku amme davası açılmasına kâfi delil elde edilenlerin tahkikat ve muhakemeleri mevku fen icra olunur.

MADDE 3 — İrtikâp, veya rüşvet maznuları ile şerik olanlar bütün servetlerini ve yaşayış tarzlarını, menba-

M. M. Encümenin tadili

irtikâp ve sair bazı cürümlerden dolayı askerî şahıslar hakkında takip ve muhakeme usulüne dair kanun lâyihası

MADDE 1 — İrtikâptan, rüşvet alıp vermekten, ihtilâstan, zimmete para geçirmekten, kaçakçılıktan, memuriyet vazifesini sui istimalden, resmen yapılan müzayede ve münakasalara ve alım satıma fesat karıştırmaktan ve Devletin hariciyesine ait mahrem evrakı veya şifreleri ifşa etmekten veya ifşaya sebebiyet vermekten ve bu cürümlere iştirakten maznun olan askerî şahıslar hakkında müfettişler ve muhakkıklar, tahkikat neticesinde kâfi deliller elde ettiklerinde, işkolordu kumandanlarına ve daha yüksek makamlara ihbar ve evrakını tevdi ederler. Kolordu kumandanları ve daha yüksek makamlar maznunu sorguya çağırmaksızın hazırlık tahkikatı yaparlar; bu tahkikat hukuku amme davasının açılmasını haklı göstermeğe kâfi ise, ilk tahkikatın açılmasını salâhiyet hükümlerine tevfi kan ya emir veya salâhiyetli amiri adliye havale ederler.

MADDE 2 — Birinci maddede yazılı olan cürümlerden dolayı haklarında son tahkikatın açılmasına karar verilenlerin muhakemeleri her halde mevku fen icra olunur.

MADDE 3 — İrtikâp veya rüşvet maznularıyla şeriklerine gerek karıların bütün servetlerini ve yaşayış tarz-

lariyle gösterir bir beyanname vermek için âmiri adlice emir verilir. Maznunlar bu emre binaen verecekleri beyannamede yazılı servete haklı bir surette malik olduklarını isbata mecburdurlar.

Son tahkikatın açılması bu beyannameye müstenit tahkikatın ikmaline bağlıdır.

larını, menbalarile gösterir bir beyanname vermeleri âmiri adlice emrolunur.

MADDE 4 — Üçüncü madde mucibince maznunların vermek mecburiyetinde buldukları beyannamenin hilâfi anlaşılırsa mahkemece irtikâp ve rüşvetin takdirî delillerinden sayılmağa kâfi görülme bile maznun hakkında rüşvet ve irtikâp davasını gören mahkeme tarafından karar neticesinde Türk ceza kanununun 343 üncü maddesinin ikinci fıkrası tatbik olunur.

MADDE 5 — Bu kanunda yazılı cürümlerin tahkikat ve mahkemeleri her davaya takaddümen icra ve nihayet iki ayda bitirilir. Mücbir sebepler altında davanın uzatılması mecburiyeti hasıl olursa keyfiyet esbabı mucibesile ve bir kararla tespit olunur.

Âmiri adliler bu kararı derhal müteselsilen Askerî Temyiz Mahkemesi riyasetine bildirmekle mükelleftirler. Askerî Temyiz müddei umumisi sebepsiz gördüğü teahhurları Millî Müdafaa Vekâletine iblağ eyler.

MADDE 6 — Askerî şahıslar, hususî varidatları karşılık olmak üzere edecekleri istikrazlar ile millî bankalardan kredi üzerine alacakları mebalîğ müstesna olmak üzere bir senelik maaşlarının yarısından fazla borca giremeyecekleri gibi iş sahiplerinden istikrazda dahi bulunmazlar. Aksi hareketleri sabit olanlar hakkında vaziyetin ağırlığına

Maznunlar bu emre binaen verecekleri beyannamede yazılı olan servete haklı bir surette malik olduklarını isbata mecburdurlar.

Son tahkikatın açılması bu beyannameye müstenit tahkikatın ikmaline bağlıdır. Şu kadarki altı ay geçince son tahkikata başlanır.

MADDE 4 — Üçüncü madde mucibince maznunların vermek mecburiyetinde buldukları beyannamenin hilâfi anlaşılırsa, mahkemece İrtikâp ve Rüşvetin takdirî delillerinden sayılmağa kâfi görülme bile, maznun hakkında Rüşvet ve İrtikâp davasını gören mahkeme tarafından, karar neticesinde Türk Ceza kanununun 343 üncü maddesinin ikinci fıkrası tatbik olunur.

MADDE 5 — Bu kanun da yazılı olan cürümlerin tahkikat ve muhakemeleri her davaya takdimen icra edilir. Ve nihayet iki ayda bitirilir. Mücbir sebepler altında dava uzarsa, keyfiyet esbabı mucibeli bir kararla tespit edilir. Âmiri adliler bu kararı derhal müteselsilen askerî Temyiz Mahkemesi Reisliğine bildirmekle mükelleftirler. Askerî Temyiz Müddei Umumîsi sebepsiz gördüğü teahhurları Millî Müdafaa Vekiline bildirir.

MADDE 6 — Askerî şahıslar, hususî varidatları karşılık olmak üzere edecekleri istikrazlar ile Millî Bankalardan kredi üzerine alacakları mebalîğ müstesna olmak üzere, bir senelik maaşlarının yarısından fazla borca giremeyecekleri gibi, vazife ve memuriyetleriyle alâkası olan iş sahiplerinden ve maiyetlerinde bulunanlardan istikrazda dahi

göre inzibat âmirleri tarafından takdir olunacak inzibat cezalarından her hangi biri tatbik olunur.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhalık</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Ma. V.		Mf. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Cemal Hüsnü</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	
<i>Recep Bf.</i>	<i>Şakir</i>	<i>Dr. Refik</i>	

İçtimada bulunmadı

bulunamazlar.

Aksi hareketleri sabit olanlar hakkında, vaziyetin ağırlığına göre, inzibat âmirleri tarafından takdir olunacak inzibat cezalarından her hangi biri tatbik olunur.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

Millî Müdafaa Encümeninin teklifi

912 numaralı ve 30 - haziran - 1926 tarihli (Ordu, Bahriye ve Jandarma zabitan ve memurini hakkındaki kanun) a müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — 912 numaralı ve 30 haziran 1926 tarihli kanuna aşağıdaki maddeler tezyil edilmiştir:

MADDE 2 — Zabitler ve askerî memurlarla ordu mensupları işbu kanunun

Adliye Encümeninin tadilatı

30- VI -926 tarih ve 912 numaralı ordu bahriye ve jandarma zabitan ve memurini hakkındaki kanuna müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Zabitler ve askerî memurlarla ordu mensupları hususî varidatları karşılık olarak yapacakları istikrazlarla bankalardan kredi üzerine alacakları mebalîğ müstesna olmak üzere bir senelik maaşlarının yarısından fazla borca girmeyecekleri gibi vazife ve memuriyetlerle alâkası olan iş sahiplerinden istikrazda dahi bulunamazlar.

Aksi hareketleri sabit olanlar hakkında vaziyetin ağırlığına göre mafevkleri tarafından takdir olunacak disiplin cezalarından her hangi biri tatbik olunur.

MADDE 2 — askerî muhakeme usulü kanununun 124 üncü maddesinde yazılı

neşri tarihinden üç ay içinde kendilerinin ve karılarının emlakını ve servetini ve bunların menşelerini gösteren bir beyannameyi müteselsilen sicil amirine verirler. Tevarüs ve teberrü ve sair suretle mezkûr servetlerde tezayüt veya tenakus vukua geldiği takdirde bu keyfiyet de aynı veçhile mafavka bildirilir.

MADDE 3 — Verilen beyanname ile yaşayış ve maişet tarzı dikkati celpeden zabitler, askerî memurlar ve ordu mensupları hakkında kolordu kumandanları ve yüksek makamlarca tahkikat yapılır.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mutêberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

bevanname hakikate muhalif olduğu takdirde beyannamenin istenilmesine sebep olan cürümler hakkında takdirî delillerden sayılmaya kâfi görülmesi bile maznun Türk ceza kanununun 343 üncü maddesinin ikinci fıkrasına tevfikan cezalandırılır.

MADDE 3 — Yalan yere beyanname vermektен mahkûm olan zabitler ve askerî memurlarla ordu mensupları derhal vazifelerinden ihraç olunur. Ve bir daha Devlet hizmetine kabul olunmaz.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mutêberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.